

Posudek diplomové práce
Užívání členu určitého u vlastních jmen v současné španělštině na základě práce
s korpusem CREA

Autorka: Jana Recmanová

Diplomová práce se zabývá nesporně zajímavým tématem, které je podnětné nejen pro zkoumání užívání určitého členu u vlastních jmen jako takového, ale i jeho dynamiky. Vzorek je omezen pouze na zeměpisné názvy (země).

Za zajímavé považují časové vymezení zkoumaného vzorku, a to léta 2000 – 2004, tedy za období, které už další práce vydané u nás nepostihují. Na druhé straně však časové vymezení poněkud relativizuje zjištění uvedené na str. 64 o odlišných výsledcích se jménem (el) Chile – oba výzkumy, se kterými autorka polemizuje, zahrnují delší časové období a snad by bylo vhodnější tedy hovořit spíše o tendenci k ústupu užívání určitého členu v posledních letech (jde ostatně o jev, který se týká řady, ne-li všech uváděných příkladů), navíc nebyly soustředěny pouze na dvě varianty španělštiny (evropskou a chilskou)

Pokud jde o strukturu práce, autorka se na jedné straně opírá o učebnice, které nazývá někdy nepřesně normativními mluvicemi (mám zde na mysli např. Houštická 1997) i učebnice vydané ve Španělsku i v České republice. I když výsledky řadí přehledně do tabulek, je škoda, že jednotlivé práce neřadí chronologicky. Na druhé straně jsem si vědoma, že má práci ztíženo např. tím, že Stručná mluvnice španělštiny od S. Hamplové, kde měla k dispozici vydání z r. 1999, prakticky reflektuje úzus španělských gramatik ze 70. let dvacátého století. Zjištěné výsledky pak konfrontuje se závěry španělského korpusu CREA, jak si ostatně předsevzala volbou tématu práce. Pro vlastní popis zkoumaného jevu pak zvolila následující názvy latinskoamerických zemí (la) Argentina, (el) Chile, (el) Ecuador, (el) Paraguay, (el) Perú, (el) Uruguay, dále pak jména dalších zemí (el) Brasil, (el) Canadá, (la) China, (el) Egipto, (la) India, (el) Japón. U latinskoamerických zemí zkoumala užití určitého členu dané žánru u španělských autorů a autorů dané země (beletrie, noviny, časopisy a mluvené projevy). U vybarných dalších zemí pak zachovávala stejné žánrové členění, ale uváděla vždy španělsky mluvící země jako celek. Toto členění má sice své opodstatnění, nicméně do značné míry zakrývá jednak zmíněné regionální členění, tedy neumožňuje odpovědět na otázku, zda je tendence užívat / neužívat jména zemí s určitým členem regionálně významná – pokud je tento jev v případě latinskoamerických zemí zkoumán pouze v projevech příslušné země, může být výsledek zkreslen rovněž důrazem na odlišování „vlastní“ – „cizí“.

Výsledky ke kterým autorka došla, jsou prezentovány přesvědčivě – za velmi významná považují zejména zjištění týkající užívání členu u jmen zemí ve spojení s předložkami a jsou nesporně zajímavé i pro další využití.

K diskusi při obhajobě diplomové práce předkládám následující připomínky:

1. V závěru práce autorka hovoří o „Vlivu stylu textu na ne/užívání členu“ (str. 99 -101). Nejsem si jista, zda má na mysli skutečně funkční styl a na základě jakého kritéria pak člení publicistiku na noviny a časopisy.
2. Nevím, z jakého zdroje převzala autorka pojmenování „mluvená řeč“ (považovala bych za vhodnější hovořit o mluvených projevech).
3. Kládu rovněž otázku zda práce E. Alarose Lloracha Gramática de Lengua Española (2003) může být řazena mezi normativní gramatiky.

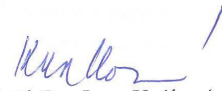
Další výhrady jsou formálního rázu:

- chybné označování přízvuku: str.7 – Gómez Torrego, str. 11 – Equipo de fútbol.
- způsob uvádění bibliografie a citací – v případě více autorů bývá zvykem uvádět všechny autory, pokud je jich více než 3, uvést autora, který je na prvním místě.

Závěrem:

Diplomová práce J. Recmanové je nesporně zajímavou ukázkou práce s jazykovým korpusem CREA. Doporučuji ji k obhajobě a předběžně ji hodnotím známkou **velmi dobře**.

V Praze dne 8. 1. 2010

Prof. PhDr. Jana Králová, CSc.